

Prilog 1

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

INFORMACIJA

**o izmjeni Finansijskog sporazuma između Evropske komisije, Republike Srbije i
Crne Gore za IPA III Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2021-
2027**

Podgorica, oktobar 2024. godine

I IPA III Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2021-2027

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe III sprovode se u okviru politike proširenja Evropske unije, te proizilaze i nastavljaju se na programe koji se sprovode u finansijskoj perspektivi 2014-2020. Programi saradnje imaju za cilj promovisanje dobrosusjedskih odnosa i društveno-ekonomski razvoj kroz sprovođenje zajedničkih inicijativa na lokalnom i transnacionalnom nivou.

U finansijskom periodu 2021-2027, Crna Gora trenutno učestvuje u ukupno jedanaest programa prekogranične i transnacionalne saradnje. Program prekogranične saradnje između Republike Srbije i Crne Gore 2021-2027 (Program) predstavlja nastavak programa prekogranične saradnje između Republike Srbije i Crne Gore 2014-2020. Ovaj Program podržava prekograničnu saradnju u cilju promocije dobrosusjedskih odnosa, podsticanja evropskih integracija i promocije društveno-ekonomskog razvoja kroz zajedničke lokalne i regionalne inicijative.

U cilju sprovođenja Programa, Evropska komisija, Vlada Republike Srbije i Vlada Crne Gore zaključile su Finansijski sporazum, koji je stupio na snagu 1. septembra 2023. godine, a kojim su utvrđeni kriterijumi za pružanje podrške EU, pravila i postupci isplate koja se odnosi na podršku i uslove pod kojima će se upravljati podrškom. Takođe, potpisivanjem ovog Sporazuma obezbijedena je osnova za izvršavanje svih obaveza koje države preuzimaju kako bi ispunile ciljeve koji su predviđeni Programom.

Programski dokument, koji je sastavni dio Finansijskog sporazuma (Aneks 1), kreiran je od strane Zajedničke radne grupe koju su činili predstavnici relevantnih ministarstva iz obje zemlje učesnice u Programu, dok je proces izrade Programskog dokumenta bio podržan od strane eksperata angažovanih kroz regionalni projekat *CBIB+3 Izgradnja prekograničnih institucija III faza*. U procesu izrade Programskog dokumenta je konsultovana i zainteresovana stručna i laička javnost, kroz javne konsultacije koje su sprovedene u periodu 11. 12. 2020. do 31. 12. 2020. godine. Proces onlajn javnih konsultacija o prvom nacrtu Programskog dokumenta za IPA III Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2021-2027 koordinisale su obje strukture zadužene za upravljanje Programom u zemljama učesnicama. Komentari su uzeti u obzir tokom finaliziranja Programskog dokumenta. Evropska komisija je usvojila Programski dokument odlukom br. *C(2022) 3597*, od 25. 5. 2022. godine.

Opšti cilj Programa se odnosi na promociju dobrosusjedskih odnosa, podsticanje evropske integracije i jačanje društvenog, ekonomskog i teritorijalnog razvoja programskog prekograničnog područja poboljšanjem zdravstvenih i socijalnih usluga i razvojem održivog turizma. Opšti cilj će biti postignut kroz sljedeće tematske klastere i prioritete, shodno klasifikaciji iz Priloga III Regulative (EU) 2021/1529 o uspostavljanju Instrumenta pretpristupne podrške (IPA III) :

Tematski klaster I: Poboljšane mogućnosti zapošljavanja i socijalnih prava

Tematski prioritet 1: Zapošljavanje, mobilnost radne snage i socijalna i kulturna inkluzija preko granica

Specifični cilj 1.1 Poboljšati kvalitet javnih zdravstvenih i socijalnih usluga za uključivanje marginalizovanih grupa u programskom području

Tematski klaster II: Poboljšano poslovno okruženje i konkurentost

Tematski prioritet 2: Podsticanje turizma i kulturne i prirodne baštine

Specifični cilj 2.1: Poboljšati i promovisati zajednički koordinisanu prekograničnu turističku ponudu zasnovanu na zaštićenom kulturnom i prirodnom naslijeđu

Tematski klaster III: Unaprijeđeni kapacitet lokalnih i regionalnih organa vlasti za suočavanje sa lokalnim izazovima – Ovaj tematski klaster ima horizontalni značaj, i na njega će se odnositi aktivnosti iz drugih klastera.

Tehnička podrška predstavlja zaseban prioritet koji služi da olakša proces sprovođenja samog Programa. Specifični cilj ovog prioriteta je da osigura efikasnu, djelotvornu, transparentnu i blagovremenu implementaciju programa prekogranične saradnje, kao i da podigne svijest o značaju programa među nacionalnim, regionalnim i lokalnim zajednicama i, uopšteno, stanovništvom u prihvatljivom programskom području. Prioritet se sprovodi kroz projekat Tehničke podrške.

Inicijalni Finansijski sporazum je stupio na snagu 1. septembra 2023. godine. Ciljevi Programa i tematski klasteri definisani inicijalnim Finansijskom sporazumom ostaju nepromijenjeni.

II Sredstva potrebna za realizaciju Sporazuma

Stopa sufinansiranja EU na nivou svakog tematskog prioriteta (osim tehničke podrške) nije manja od 20%, niti veća od 85% prihvatljivih troškova. Sufinansiranje tematskih prioriteta obezbjeđuju korisnici bespovratnih sredstava u iznosu od najmanje 15% ukupnih troškova na nivou projekta. Iznos opredijeljen za tehničku podršku sprovođenju Programa je ograničen na 10% ukupne vrijednosti doprinosa EU, dok je stopa finansiranja tehničke podrške od strane EU 100%.

Ukupna procijenjena vrijednost ovog Programa iznosi 9.734.118 eura, a maksimalni doprinos EU ovom Programu je 8.400.000 EU. Finansijski sporazum se odnosi generalno na cijelu perspektivu 2021-2027, a u pogledu finansijskih sredstava inicijalnim Sporazumom se potvrđivala alokacija za 2022. godinu, dok je istim Sporazumom bilo definisano da će usvajanje preostalih alokacija za 2024. i 2026. godinu biti odobrene razmjenom pisama između Evropske komisije i korisnika IPA III. EU će IPA sredstva za ovaj Program obezbijediti kroz tri alokacije, tako što će se sredstva raspoloživa za 2021. i 2022. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2022. godinu, sredstva raspoloživa za 2023, 2024. i 2025. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2024. godinu, dok

će se sredstva raspoloživa za 2026. i 2027. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2026. godinu.

Ukupni procijenjeni budžet za alokaciju za 2022. godinu iznosi 4.171.764,71 eura, dok je maksimalni doprinos EU određen na 3.600.000 eura.

Predloženom izmjenom Sporazuma dodaje se alokacija za 2024. godinu, te je definisano da će Komisija pisanim putem obavijestiti korisnika IPA III o usvajanju naknadnih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I. Ukupni procijenjeni budžet za alokaciju za 2024. godinu iznosi 2.901.176,47 eura, dok je maksimalni doprinos EU određen na 2.520.000 eura.

III Tehnička podrška

Ministarstvo evropskih poslova, kao Tijelo za prekograničnu saradnju, sprovodiće projekat tehničke podrške, koji će imati za cilj da obezbijedi efikasno i efektivno upravljanje i sprovođenje Programom u Crnoj Gori, kao i unaprijedi podršku podnosiocima predloga projekata i korisnicima bespovratih sredstava. Tehnička podrška je usmjerena, između ostalog, na obezbjeđivanje efikasnog upravljanja i administracije Programom, a u cilju finansiranja aktivnosti koje sprovode Upravlačko tijelo, Zajednički sekretarijat, Revizorsko tijelo, Ugovorno tijelo, kao i svih drugih aktivnosti koje su neophodne u procesu upravljanja Programom. Ovo će se postići uspostavljanjem i radom Zajedničkog tehničkog sekretarijata Programa, sa glavnom kancelarijom na teritoriji Republike Srbije (Prije polje) i područnom kancelarijom u Crnoj Gori (Bijelo Polje). Za ovaj prioritet EU obezbjeđuje 100% finansiranja, a ukupno opredjeljena sredstva za tehničku podršku za period 2021-2027 su 840.000 eura.

Tehnička podrška ostaje nepromijenjena uprkos predloženim izmjenama.

EVROPSKA KOMISIJA
SUSJEDSTVO I PREGOVORI O PROŠIRENJU
D – ZAPADNI BALKAN
Direktor

Brisel,

Predmet: Izmjena br. 1 Finansijskog sporazuma putem razmjene pisama za Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za period 2021-2027

Poštovana ministarko Mišćević,

Poštovani državni sekretare Božoviću,

Komisija i vlasti Republike Srbije i Crne Gore prvobitno su zaključili Finansijski sporazum u vezi sa Programom prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora za 2021-2027 dana 1. septembra 2023. godine (u daljem tekstu „**Finansijski sporazum**“).

U skladu sa članom 1(2) Posebnih uslova Finansijskog sporazuma, svrha ove izmjene je odobrenje finansijske obaveze u iznosu od 2.520.000 EUR za 2024. (doprinos EU), kako je navedeno u Aneksu I.

U skladu sa članom 2(1) Posebnih uslova, period izvršenja Finansijskog sporazuma za budžetska izdvajanja za 2024. je 12 godina od dana stupanja na snagu ovog amandmana putem razmjene pisama.

U skladu sa članom 2(2) Posebnih uslova, operativni period sprovođenja za budžetska izdvajanja za 2024. je 6 godina od dana stupanja na snagu ove izmjene putem razmjene pisama.

U skladu sa članom 1(2) Posebnih uslova, Komisija će pismeno obavijestiti korisnika IPA III o usvajanju naknadnih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I.

Sljedeće izmjene i dopune Finansijskog sporazuma se smatraju neophodnim:

1. Član 1 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 1

- (1) Unija je saglasna da finansira, a IPA III korisnici prihvataju finansiranje sljedećeg Programa prekogranične saradnje kako je opisano u Aneksu I:

Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za 2021-2027
broj(evi) opštih obaveza: ACT 60808
za 2022. godinu: JAD.974920
za 2024. godinu: JAD.974921

Prof. dr Tanja Mišćević
Nacionalna IPA koordinatorica (NIPAK)
Ministarstvo za evropske integracije

Bojan Božović
Nacionalni IPA koordinator (NIPAK)
Državni sekretar, Ministarstvo evropskih poslova

Ovaj Program prekogranične saradnje finansira se iz budžeta Unije na osnovu sljedećeg osnovnog akta: Instrument za prepristupnu pomoć (IPA III).

(2) Ukupna procijenjena vrijednost ovog Programa prekogranične saradnje je 9.734.117,65 EUR, gdje je maksimalni doprinos Evropske unije Programu prekogranične saradnje 8.400.000 EUR.

Ovaj doprinos Unije biće podijeljen na godišnje obaveze za godine 2022, 2024, 2026. i 2027. u skladu sa Aneksom I. Nijedan dio ovog Finansijskog sporazuma ne može se tumačiti kao da implicira finansijsku obavezu Unije u vezi sa kreditima koji još uvijek nijesu odobreni usvajanjem budžeta EU. Komisija će pismeno obavijestiti korisnika IPA III o usvajanju naknadnih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I.

Finansijski doprinos IPA III korisnika nije potreban.

(3) Program prekogranične saradnje će se sprovoditi u skladu sa opisom iz Aneksa I.

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Zamolili bismo Vas da odgovorite na ovo pismo uz saglasnost na gore obrazložene izmjene koristeći model Pismo odgovora u Dodatku I.

Ova razmjena pisama će predstavljati Izmjena br. 1 Finansijskom sporazumu koji stupa na snagu na dan posljednjeg potpisivanja pisma kojim se prihvata izmjena od strane dva IPA III korisnika. Komisija će obavijestiti korisnike IPA III o datumu stupanja na snagu koji će biti najkasnije do 31. decembra 2025. godine.

Radujem se Vašem odgovoru o prihvatanju ove izmjene.

S poštovanjem,

Svojeručan potpis
Valentina Superti

Prilog: Dopis kojim se prihvata izmjenu u vidu Dodatka 1

Dodatak 1: Dopis

Brisel, 2024

Valentina Superti
Direktor D
Generalni direktorat za susjedstvo & pregovore o proširenju

Predmet: Odgovor na Vaš zahtjev za Izmjenu br. 1 Finansijskog sporazuma
 Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora za 2021- 2027

Poštovana direktorice,

Na osnovu Vašeg pisma u vezi sa gore navedenim, kojim predlažete sljedeće izmjene u Finansijskom sporazumu Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021-2027 (u daljem tekstu „**Finansijski sporazum**“):

Član 1 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 1

- (1) Unija je saglasna da finansira, a korisnici IPA III prihvataju finansiranje sljedećeg Programa prekogranične saradnje kako je opisano u Aneksu I:

Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za 2021-2027

Broj(evi) Opšte obaveze: ACT-60808

Za 2022. godinu: JAD.974920

Za 2024. godinu: JAD. 974921

Ovaj program prekogranične saradnje finansira se iz budžeta Unije na osnovu sljedećeg osnovnog akta: Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA III).

- (2) Ukupna procijenjena vrijednost Programa prekogranične saradnje je 9.734.117,65 EUR, gdje je određen maksimalni doprinos Evropske unije Programu prekogranične saradnje u iznosu od 8.400.000 EUR.

Ovaj doprinos Unije biće podijeljen na godišnje obaveze za godine 2022, 2024, 2026. i 2027. u skladu sa Aneksom I. Nijedan dio ovog finansijskog sporazuma ne može se tumačiti kao da implicira finansijsku obavezu Unije u vezi sa kreditima koji još uvijek nijesu odobreni usvajanjem budžeta EU. Komisija će pismeno obavijestiti korisnika IPA III o usvajanju naknadnih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I.

Finansijski doprinos IPA III korisnika nije potreban.

- (3) Program prekogranične saradnje će se sprovoditi u skladu sa opisom iz Aneksa I“.

U nastavku Vašeg pisma na koje se poziva, u vezi sa odobrenjem finansijske obaveze za 2024, ovim pismom izražavam saglasnost sa Izmenom br. 1 Finansijskog sporazuma. Ova izmjena će stupiti na snagu na dan posljednjeg datuma potpisivanja pisama kojima se prihvata ovaj zahtjev od strane dva IPA III korisnika. Komisija će obavijestiti IPA III korisnike o datumu stupanja na snagu koji će biti najkasnije do 31. decembra 2025. godine.

S poštovanjem,

Nacionalni IPA koordinator